

Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Betreft
Input Beekdaelen
aan programma
Provincie Limburg

Datum
17 mei 2023

Geachte mevrouw Dassen en heer Schrijen,

We staan aan de vooravond van grote uitdagingen en veranderingen. Er is geen tijd meer om op onze handen te blijven zitten. We moeten aan de slag en de transitie vanuit onze eigen kracht aanpakken. Hier past enkel een actief en daadkrachtig provinciebestuur bij en hiertoe roep ik u vanuit Beekdaelen op. Graag denken wij met u mee en onderstaand treft u onze oproep in een viertal pijlers aan.

1. Limburg: vrij van grenzen en vrij van regels

Zuid-Limburg vormt qua gebied het hart van Noord-West Europa en toch weten we deze positie onvoldoende te benutten. De regio moet sterker worden verbonden met de omliggende regio's.

Als het gaat om de versterking van de fysieke verbindingen is er nog een hele wereld te winnen. Wij vertrouwen erop dat u stevig inzet op het verbeteren van de euregionale treinverbindingen en snelle fietsverbindingen.

De verbinding met de onderwijsinstellingen in de euregio moet versterkt worden. Er liggen top universiteiten en faculteiten in een straal van 30 km. Jeugd moet gestimuleerd worden hier gebruik van te maken. Dat begint bij het basisonderwijs door de taal van de buurlanden op een speelse manier te leren. Daarnaast zorgt bekendheid met de buurlanden ook voor meer kansen voor onze jeugd. In Beekdaelen doen wij mee aan deze grensoverschrijdende programma's; de hele regio Zuid-Limburg moet aanhaken - met de provincie Limburg voorop.

Als u op de bovenste etage van De Reusch van Schimmert staat, kunt u zien welke voorsprong onze buurlanden hebben als het gaat op het gebied van energietransitie. De windmolenparken van Duitsland en België geven min of meer de grens van Zuid-Limburg aan. Ofschoon elke gemeente in Zuid-Limburg haar bijdrage zal moeten leveren aan de energietransitie zien we het nog niet vlotten. Een gemeente als Gangelt lukt het nu reeds om 120% van haar energiebehoefte zelf op te wekken. In de nabije toekomst zullen zij door hun ambitie zelfs stijgen naar 400%. Ook zal het Duitse achterland van bruinkool regio veranderen in een nieuw energielandschap. Hier liggen ook voor Zuid-Limburg kansen om aan te sluiten. Wetgeving in Europa en Nederland moet hiervoor gewijzigd worden. Samen met de provincie moeten we hier onze voordelen uithalen.

- Een versnelling aanbrengen in het realiseren van de fysieke verbindingen zoals trein en fiets in de euregio.
- Euregionale universiteiten fysiek verbinden met de binnensteden in Limburg.
- Samen met de regio lobby ondersteunen om euregionale stroomopwekking mogelijk te maken.

Gemeente Beekdaelen

Postadres
Postbus 22000
6360 AA Nuth

E-mail
gemeente@beekdaelen.nl

Telefoon
088 450 2000

Beekdaelen.nl

Bezoekadressen
Kloosterlaan 7, Schinveld
Deweeverplein 1, Nuth
Scalahof 1, Schinnen

Bank
Gemeente Beekdaelen
NL76BNGH0285175688

BIC-code
BNGHNL2G

Kvk nr.
73541532

2. Limburg: bright & brains

Het afbouwen van het hoofdkantoor van DSM en het aanstaande vertrek van het hoofdkantoor van Sabic laat zien dat Zuid-Limburg als vestigingsplaatsen voor grote bedrijven nog onvoldoende scoort. Natuurlijk zijn er met de Brightland Campussen in Limburg flinke stappen gezet. De komende tien jaar moeten we samen werken aan een beter klimaat voor het binden van bedrijven in ons gebied.

Qua economie gaat het niet enkel om de grote bedrijven; deze zijn ook belangrijk. Vele kleine bedrijven vormen echter de basis voor een goed leven in Zuid-Limburg zowel op het platteland als in de stad. Ook moeten we onze jeugd al op jonge leeftijd leren wat ondernemen is. In andere gebieden in Europa gaat het starten van een bedrijf en onderwijs hand-in-hand. Door het stimuleren van ondernemerschap directer te verbinden met het onderwijs creëer je een omgeving waar het starten van een bedrijf normaal is. Zo kunnen eenmanszaken uitgroeien tot mkb-bedrijven en met het juiste klimaat mogelijk doorgroeien tot multinationals.

We moeten het zelf doen. De rijksoverheid gaat het ons niet brengen. We moeten zelf het lef hebben om de komende generatie te positioneren. Ik pleit voor een aparte status van Zuid-Limburg in Nederland. Minder regels, een stimulerend belastingklimaat of meer startersmogelijkheden, waardoor Zuid-Limburg aantrekkelijker wordt voor buitenlandse bedrijven. Ik roep de provincie Limburg op hiervoor in actie te komen.

- Actief doorgaan met de verdere ontwikkeling van de drie Brightland campussen in Zuid-Limburg.
- Proactief beleid ontwikkelen voor starters.
- Onderwijsprogramma's ontwikkelen samen met het onderwijs voor een ondernemend Limburg.
- Zuid-Limburg positioneren als een gebied met een status aparte waar vrijere regels zijn voor het vestigen van buitenlandse ondernemingen.

3. Limburg: transformatie van senior naar junior

Zuid-Limburg moet de komende jaren nog meer uitgroeien tot een plek in Europa waar het te doen is. Dit vergt een enorme transitie. Het is een gegeven dat de autochtone bevolking door natuurlijk verloop de komende jaren zal afnemen. Dit biedt kansen om mensen aan ons te binden, die Limburg sterker maken. Het is tijd om het adagium 'versterken zonder verdringen' handen en voeten te geven en de transformatie van 'seniorengedebied' naar 'junioreregio' nu in te zetten. Voor deze transformatie is een decennium nodig.

De woningvoorraad moet hiervoor in delen van Zuid-Limburg aanzienlijk getransformeerd worden. Daarnaast is veel meer durf en creativiteit nodig voor de herbestemming van kerken. Ik verwacht dat het provinciebestuur hier een leidende rol in gaat nemen en innovatieve-anticyclische bouwbevegingen ondersteunt.

We moeten blijven investeren in mensen; dat begint reeds op jonge leeftijd. De effecten van het reeds ingezette meerjarig beleid 'Trendbreuk Zuid-Limburg' moeten nu omgezet worden in kansen voor de jeugd. Ik haalde al eerder aan dat het buurtaalonderwijs uitgebreid moet worden. Ook de groene gezonde basisschool van de

toekomst moet als succesvol project een generatie worden volgehouden. De beide regiodeals in Zuid-Limburg -evenals het nog op te richten leefbaarheidsfonds- kunnen hierbij rondom de brede welvaart ondersteunen; het nieuwe provinciebestuur wordt ook hiertoe opgeroepen.

Als burgemeester van de grootste plattelandsgemeente van Zuid-Limburg zie ik elke dag hoeveel kracht er in kleinschaligheid zit. Deze kleinschaligheid moet behouden blijven. Dat lukt niet zonder gepaste groei van de kernen of ruimte voor bedrijvigheid. Juist die kleine kernen zijn de basis voor het dragen van de Limburgse cultuur. Gemeenschapshuizen zijn hierbij van het grootste belang. De gemeente Beekdaelen heeft verschillende fanfares en harmonieën, die spelen op top-niveau. Ook zijn er in onze gemeente 10 schutterijen gehuisvest. Deze mooie verenigingen zijn gebaat bij steun van ondernemers voor hun toekomst. Als bijvoorbeeld in Schimmert onvoldoende ruimte zou zijn om ondernemers te laten ondernemen is het voor de schutterij onmogelijk om nog een volgend Zuid-Limburgs Schuttersfeest te organiseren.

Ook zal de stikstofopgave leiden tot veranderingen, bijvoorbeeld voor het onderhoud van het landschap. Het grootste deel van ons landschap wordt onderhouden door onze boeren. Beekdaelen is inmiddels gestart met een pilot. De te langdurende discussie doet deze sector geen goed. In gesprekken die ik de afgelopen maanden in Beekdaelen met deze hardwerkende ondernemers- veelal familiebedrijven - heb gevoerd is te horen dat bij velen van deze ondernemers de onzekerheid aan hen knaagt. En dan druk ik mij nog zacht uit. Geef deze mensen een duidelijk perspectief zodat ze weten waar hun toekomst ligt.

Voor Beekdaelen is het van belang dat de Provincie Limburg samen met de lokale bevolking zich actief blijft inzetten om de negatieve gevolgen van de Awacs-toestellen te mitigeren. De gemeente is al langer in gesprek met het Rijk voor het inrichten van een leefbaarheidsfonds; wij vragen de Provincie om zich hierbij aan te sluiten.

- Woningvoorraad anticyclus transformeren en geschikt maken voor de nieuwe generatie Limburgers.
- Op elke basisschool buurtaalonderwijs geven en blijf het programma van de groene gezonde basisschool (sociale agenda) ondersteunen.
- Grote economie is belangrijk; verlies de kleine economie niet uit het oog en geef ook kleine kernen ruimte voor groei en economie.
- Blijf de echte Limburgse cultuur, zoals Hafa en Schutterijen, en de gemeenschapshuizen mee ondersteunen.
- Ontwikkel een transformatieprogramma om kerkdorpen te helpen om de toekomstig leegkomende kerken te transformeren naar functies die belangrijk zijn voor de kleine gemeenschappen zodat de kerkdorpen ook kerkdorpen blijven.
- Geef boeren aan wat hun toekomstperspectief is voor de komende 25 jaar.

4. Beekdaelen: samengaan en samenwerken loont

Uiteraard vergt dit ook bestuurlijke lef en bij lef hoort ook loslaten. De drie kleine gemeenten Onderbanken-Nuth-Schinnen hebben zich samengepakt tot de nieuwe gemeente Beekdaelen. Dat zijn geen gemakkelijke trajecten; het werpt wel zijn vruchten af en als Beekdaelen kunnen we de toekomst aan.

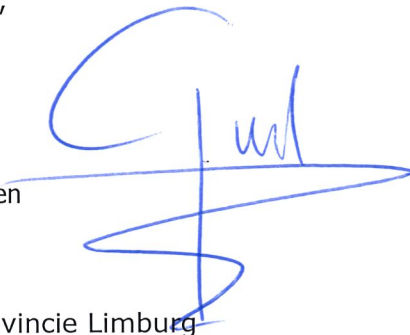
We moeten samenwerken aan een bestuurlijke structuur in Zuid-Limburg die leiding geeft aan de gestelde opgaven. Een organisatie die ons als Zuid-Limburg ondersteunt in het opbouwen van een krachtig netwerk gericht op Brussel, Den Haag en Düsseldorf. Stad en platteland moeten hier achter gaan staan zonder dat we allemaal in Zuid Limburg aan alle tafels moeten zitten. De nieuwe structuur moet de bestuurlijke drukte juist verminderen en Zuid-Limburg uitdragen als één gezamenlijke regio.

- Voor het bereiken van de grotere strategische doelen is het noodzakelijk dat er een gedragen heldere bestuurlijke structuur in Zuid-Limburg komt. Ondersteun de regio bij het opzetten van deze structuur vanuit het gouvernement.

Vanuit Beekdaelen wens ik u veel succes met het vormen van een stabiel provinciebestuur, dat de hierboven genoemde uitdagingen aan kan en aan durft te gaan.

Met vriendelijke groeten,

Eric Geurts
Burgemeester Beekdaelen

cc. Statenfracties Provincie Limburg